

DÜZELTME

Din Öğretiminde Mizah Yönteminin Kullanımı

Use of Humor Method in Religious Teaching

FATİH ÇAKMAK* EMİN UZ**

Geliş Tarihi/Received: .06.29.2022

Kabul Tarihi/Accepted: 06.30.2022

İlahiyat Araştırmaları Dergisi 2018 yılı (Aralık / December) 10 sayısında 75-110 sayfa aralığında yayımlanan “Din Öğretiminde Mizah Yönteminin Kullanımı” başlıklı makalemizde sayfa 79’daki “Mizah kavramı ....” ifadesiyle başlayan paragraf, sehven unutulmuş atıf sebebiyle aşağıdaki gibi düzeltilmiştir.

Mizah kavramı tarihsel süreç içerisinde çoğunlukla “gülmeye yol açan uyaran” olarak değerlendirilmiş, psikolojinin ayrı bir bilim dalı olarak kendini kanıtlanması ile birlikte daha ayrıntılı olarak incelenmeye başlamıştır. Söz gelimi Freud (2012) mizahı sinirsel enerjinin gülmeye yolu ile serbest bırakılması olarak tanımlarken, Allport (1961) sağlıklı ve olgun bir kişilik karakteri olarak betimlemiştir. Benzer şekilde Maslow (1970) ise, mizahın kendini gerçekleştirmiş bireylerdeki karakteristik özelliklerden biri olduğunu savunmuştur (Emre ve Özgen, 2017, 2).

Sayfa 81'deki “Tarih boyunca ifadesiyle başlayan paragraf, sehven unutulmuş atıf sebebiyle aşağıdaki gibi düzeltilmiştir.

Örneğin Saroglou din ile mizah arasında mesafe olmasının haklı nedenleri olduğundan bahsetmektedir (2014). Zira mizahın doğasında toplumsal normların ihlali ve bozuma uğraması, anlamsız bir dünya ihtimali üzerine kurulu oyunlar gizlidir. Aynı zamanda sürprizi, kont-

* Dr. Öğretim Üyesi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, İslami İlimler Fakültesi, e-mail: fcakmak@aku.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0002-0333-3834>.

** Dr. Öğretim Üyesi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, İslami İlimler Fakültesi, e-mail: eminuz@aku.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0003-3255-7543>.

rol kaybını, yenilik ve belirsizliğe açıklığı içeren mizah; ahlâk, hakikat ve sevgi ile ilgili olan şeylerin zarar görmesine neden olabilmektedir. Diğer taraftan din ise anlamlı bir dünya hayatını, yaşamdaki düzeni, kontrolün gerekliliğini vurgulamaktadır (Saroglou, 2002a). Collicutt ve Gray (2012) ise din ile mizah arasındaki uyumsuzluğun sebeplerini maddeler halinde açıklamaktadır. Bu maddelerden biri de “kutsal karşısında mizahın dünyevi yönü” şeklindedir. Bu bağlamda din, otokontrolü ortadan kaldırdığı için ölçsüz gülmeye ve mizahın din ile uyuşmayan yönlerine mesafe koymuştur (Emre ve Özgen, 2017, 3).

Sayfa 82’deki “Diğer taraftan. ....” ifadesiyle başlayan paragraf, sehven unutulmuş atıf sebebiyle aşağıdaki gibi düzeltilmiştir.

Diğer taraftan mizah ile dinin uyuşmayan yönlerinin olması ortak özelliklerinin olmadığı anlamına gelmemektedir. İki kavramın azımsanmayacak ortak paydalarının olduğundan bahsedilebilir. Her şeyden önce din ve mizah insan hayatının iki önemli gerçeğidir (Emre ve Özgen, 2017, 4).

Sehven unutulmuş atıf kaynakçaya da aşağıdaki gibi eklenmiştir.

Emre, Y., & Özgen, G. (2017). İlahiyat Fakültesi Öğrencilerinin Mizah Anlayışlarının Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi. *Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi (ÇÜİFD)*, 17 (1), 277-298. <https://doi.org/10.30627/cuilah.326634>